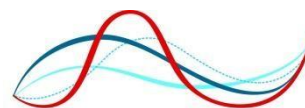

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

Anketa o dohotku stanovništva (ADS) za 2016.

Organizacijska jedinica: Služba statistike potrošnje i dohotka stanovništva Priredila:
Zvezdana Barić

svibanj 2018.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Anketom se prikupljaju podaci o bruto i neto dohotku kućanstava i svih članova kućanstava, podaci o obrazovnom statusu osoba, statusu u aktivnosti i zaposlenosti, brizi o vlastitom zdravlju i brizi o djeci, podaci o financijskome i materijalnom statusu kućanstava te podaci o ostalim aspektima životnih uvjeta kućanstava.

Istraživanje je referentni izvor podataka za praćenje statistike dohotka, siromaštva i socijalne isključenosti.

Rezultat istraživanja čine pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti (monetarno siromaštvo, pokazatelji materijalne deprivacije, distribucije dohotka, uvjeta stanovanja).

- Izvještajno razdoblje

Istraživanje se provodi u godišnjoj periodici. Stoga je izvještajno razdoblje kalendarska godina, odnosno 2016.

- Pravna osnova

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 103/03., 75/09., 59/12. i 12/13. – pročišćeni tekst)
Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2016.

Uredba (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. lipnja 2003. o statistici Zajednice o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC)

Uredba Komisije (EZ) br. 1980/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s EU-SILC koja se odnosi na definicije i ažurirane definicije

Uredba Komisije (EZ) br. 1981/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s EU-SILC koja se odnosi na aspekte prikupljanja podataka i postupke imputiranja

Uredba Komisije (EZ) br. 1982/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC) u pogledu pravila uzorkovanja i slijeđenja

Uredba Komisije (EZ) br. 1983/2003 od 7. studenoga 2003. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC) u pogledu popisa osnovnih ciljnih varijabli

Uredba Komisije (EZ) br. 28/2004 od 5. siječnja 2004. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC) u pogledu detaljnog sadržaja privremenih i završnih izvješća o kvaliteti

Uredba Komisije (EZ) br. 676/2006 od 2. svibnja 2006. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1980/2003 o provedbi Uredbe (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC) u pogledu definicija i ažuriranih definicija

Uredba Komisije (EU) br. 2015/245 od 16. veljače 2015. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice o dohotku i životnim uvjetima (EU-SILC) u pogledu popisa za 2016. godinu ciljnih sekundarnih varijabli koje se odnose na pristup uslugama

EU-SILC 065 Opis ciljnih varijabli za 2016, EUROSTAT

Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja, ISCED-2011, UNESCO, 2012, ISBN 978-92-9189-123-8

- Sustav klasifikacije

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Nacionalna klasifikacija zanimanja 2010. – NKZ 10. (NN, br. 147/10.)
Nacionalna standardna klasifikacija obrazovanja – NSKO (NN, br. 105/01.)
Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja ISCED-2011
Stupanj urbanizacije (DEGURBA) 2011.
(NUTS) Klasifikacija prostornih jedinica za statistiku, verzija 2013.
Abecedni popis država, zemalja i njihovih oznaka – slovne oznake Naselja
Republike Hrvatske, 2016.

Sve navedene klasifikacije objavljene su na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <http://www.dzs.hr/Hrv/important/Nomen/nomenclatures.htm> u aplikaciji KLASUS.

- Koncepti i definicije

Osnovne definicije

Kućanstvo je svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, hrana i drugo).

Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva jest ukupan novčani neto dohodak koji je primilo kućanstvo i svi njegovi članovi tijekom referentnog razdoblja. Ukupan dohodak obuhvaća dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalnog rada, dohodak od imovine, mirovine, socijalne transfere te ostale novčane primitke koje kućanstvo prima od osoba izvan kućanstva.

Ekvivalentni dohodak računa se tako da se ukupan dohodak kućanstva podijeli s ekvivalentnom veličinom kućanstva izračunanom prema modificiranoj OECD-ovoj ljestvici prema kojoj se nositelju kućanstva dodjeljuje koeficijent 1, svakoj drugoj odrasloj osobi u kućanstvu od 14 godina i starijoj osobi koeficijent 0,5, a djeci mlađoj od 14 godina koeficijent 0,3.

Postupak se primjenjuje zbog određivanja ravnomjernijeg udjela svakog člana kućanstva u stjecanju zajedničkog prihoda.

Osnovni pokazatelji

Stopa rizika od siromaštva jest postotak osoba koje imaju raspoloživi ekvivalentni dohodak ispod praga rizika od siromaštva.

Prag rizika od siromaštva predstavlja granicu rizika od siromaštva. Utvrđuje se tako da se za sva kućanstva izračuna ekvivalentni dohodak po članu kućanstva. Zatim se utvrđuje srednja vrijednost (medijan) distribucije dohotka i 60% od izračunane srednje vrijednosti čini prag rizika od siromaštva. Iskazuje se u kunama.

Stopa materijalne deprivacije prikazuje postotak osoba koje žive u kućanstvima koja si ne mogu, isključivo zbog financijskih razloga, priuštiti najmanje tri od devet stavki materijalne deprivacije.

Kvintilni omjer (S80/S20) jest pokazatelj dohodovne nejednakosti koji mjeri odnos između petoga i prvoga kvintila distribucije dohotka, tj. odnos ukupnoga ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najvećim dohotkom i ukupnoga ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najmanjim dohotkom.

Ginijev koeficijent jest mjera nejednakosti raspodjele dohotka. Kad bi postojala savršena jednakost (tj. kad bi svaka osoba primala jednaki dohodak), tad bi Ginijev koeficijent iznosio 0%. Što je vrijednost bliža 100%, to je dohodovna nejednakost veća.

Relativni jaz rizika od siromaštva jest razlika između praga rizika od siromaštva i medijana ekvivalentnog dohotka osoba koje su ispod praga rizika od siromaštva.

Raspršenost oko praga rizika od siromaštva prikazuje postotak osoba koje su u riziku od siromaštva u slučaju kada je prag rizika postavljen na 40%, 50% i 70% medijana ekvivalentnog dohotka.

- Statističke jedinice

Istraživanje se provodi na uzorku privatnih kućanstava. Jedinice istraživanja jesu sva izabrana privatna kućanstava i svi članovi kućanstva. Za članove kućanstva u dobi od 16 i više godina (stanje 31. prosinca 2015.) provodi se detaljan osobni intervju prema zadanoj metodologiji.

- Pokrivenost i obuhvat istraživanja

Istraživanje se provodi na uzorku privatnih kućanstava. Privatno kućanstvo jest svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, hrana i drugo).

Prema metodologiji institucionalna kućanstva (domovi, zatvori, bolnice za trajni smještaj osoba i sl.) nisu obuhvaćena istraživanjem.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Podaci dobiveni Anketom o dohotku stanovništva koriste se u području kreiranja socijalnih politika, u različitim znanstvenim analizama i međunarodnim usporedbama te općenito za informiranje šire javnosti o stanju socijalnog napretka.

Nacionalni korisnici: znanstveno-istraživački instituti (Institut za javne financije, Ekonomski institut itd.), ministarstva i zavodi (Ministarstvo socijalne politike, Hrvatski zavod za zapošljavanje itd.)

Međunarodni korisnici: znanstveno-istraživački instituti, Svjetska banka, UN, ILO, UNICEF

1.1.1 Potrebe korisnika

Znanstveno-istraživački instituti i samostalni istraživači podatke koriste za domaće i međunarodne znanstveno-istraživačke projekte i radove kako bi se razvile preporuke relevantnim institucijama za poboljšanje socioekonomskog položaja stanovništva u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti. Ministarstva i ostali nositelji rezultate istraživanja koriste za utvrđivanje potrebnih poboljšanja u svom području djelovanja, npr. u području socijalne politike.

Međunarodni korisnici: Eurostat podatke istraživanja koristi za sustavan i korisnički usmjeren prikaz međunarodno usporedivih pokazatelja istraživanja o dohotku i uvjetima života stanovništva (za sve zemlje članice Europske unije). UNICEF koristi pokazatelje siromaštva i uvjeta života djece kako bi svoje aktivnosti i pomoć usmjerio najugroženijim skupinama djece.

1.1.2 Zadovoljstvo korisnika

Anketa o zadovoljstvu korisnika jest istraživanje provedeno 2013. i ponovo 2015. s temom općenito o radu Državnog zavoda za statistiku. Njime je općenito obuhvaćeno i područje statistike dohotka stanovništva. Trenutačno nema posebnog istraživanja o zadovoljstvu korisnika koje se odnosi samo na područje statistike dohotka stanovništva.

1.2. Potpunost podataka

Podaci koji se prikupljaju ovim istraživanjem određeni su metodologijom istraživanja koja je definirana uredbama Europske unije i metodološkim standardima Eurostata za istraživanje EU-SILC (Statistics on Income and Living Conditions). Provedba ovog istraživanja, obrada podataka te objavljivanje rezultata u potpunosti su usklađeni s definiranom metodologijom, čime je osigurana potpuna usporedivost nacionalnih rezultata s rezultatima ostalih zemalja članica Europske unije.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Sadržaj istraživanja, postupak obrade te dostupnost rezultata u potpunosti su usklađeni s uredbama Europske unije i metodološkim standardima Eurostata. Podaci osiguravaju potpunu usporedivost s podacima ostalih zemalja članica Europske unije. Dio rezultata dostupan je korisnicima putem redovitih publikacija Državnog zavoda za statistiku. Ostali podaci dostupni su korisnicima na zahtjev. Stopa potpunosti podataka iznosi 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Uzoračka pogreška prikazuje preciznost procjene parametara populacije na temelju uzorka. Uzoračka pogreška izračunana je metodom linearizacije ili Woodruffovom metodom (postupci SAS SURVEYFREQ i SURVEYMEANS). Izračun je napravljen tako da je granica rizika od siromaštva fiksirana.

Za izračun preciznosti primjenjuje se slijedeća formula:

$se < \sqrt{[(p \times (1-p))/X]}$ gdje je: se =
standardna pogreška $\sqrt{}$ =
korijen

p= proporcija (stopa rizika od siromaštva)

X = minimalna efektivna veličina uzorka

2.1.1 Pokazatelji uzoračke pogreške

Tablica 1. Pokazatelji uzoračke pogreške za određene pokazatelje, Anкета o dohotku stanovništva 2016.

Pokazatelj	Vrijednost	Standardna pogreška	Interval pouzdanosti 95%		Koeficijent varijacije (%)
			donja granica	gornja granica	
Prag rizika od siromaštva, kune					
Samačko kućanstvo	26 156	375,62	25 420	26 892	1,44
Kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece	54 928	788,80	53 382	56 474	1,44
Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, %					
Ukupno	27,9	0,79	26,4	29,5	2,82
Muškarci	27,3	0,86	25,6	29,0	3,16
Žene	28,6	0,83	26,9	30,2	2,91
0 – 17 godina	26,6	1,62	23,4	29,8	6,09
18 – 64 godina	26,9	0,83	25,3	28,5	3,10
65 ili više godina	32,8	1,05	30,7	34,8	3,19
Jadranska Hrvatska	23,3	1,26	20,8	25,8	5,39
Kontinentalna Hrvatska	30,3	0,99	28,3	32,2	3,28
Stopa rizika od siromaštva, %					
Ukupno	19,5	0,71	18,1	20,9	3,62
Muškarci	18,6	0,77	17,1	20,1	4,17
Žene	20,4	0,74	19,0	21,9	3,62
0 – 17 godina	20,4	1,54	17,3	23,4	7,57
18 – 64 godina	17,2	0,70	15,9	18,6	4,07
65 ili više godina	26,5	0,99	24,5	28,4	3,72
Stopa rizika od siromaštva prema regijama, %					
Jadranska Hrvatska					

	15,4	1,10	13,3	17,6	7,15
Kontinentalna Hrvatska	21,6	0,90	19,8	23,3	4,16
Osobe u teškoj materijalnoj deprivaciji, %					
Ukupno	12,5	0,62	11,3	13,7	4,96
Muškarci	12,8	0,70	11,4	14,1	5,50
Žene	12,2	0,63	11,0	13,5	5,15
0 – 17 godina	11,6	1,25	9,2	14,1	10,78
18 – 64 godina	12,1	0,67	10,8	13,4	5,48
65 ili više godina	14,5	0,78	12,9	16,0	5,40
Osobe koje žive u kućanstvima s vrlo niskim intenzitetom rada, %					
Ukupno	13,0	0,64	11,8	14,3	4,95
Muškarci	13,0	0,67	11,7	14,3	5,13
Žene	13,0	0,74	11,6	14,5	5,70
0 – 17 godina	10,8	1,15	8,6	13,1	10,65
18 – 59 godina	13,7	0,60	12,5	14,9	4,40

2.1.2 Pristranost u procesu odabira

Pokazatelj o pristranosti u procesu odabira ne izračunava se jer se istraživanje provodi na uzorku slučajno izabranih jedinica. Uzorak je reprezentativan za cijelu populaciju jer niti jedan dio populacije nije izostavljen.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračke pogreške podrazumijevaju sve ostale pogreške koje nisu vezane za izbor uzorka, kao što su pogreške obuhvata, pogreške mjerenja, pogreške obrade i pogreške neodgovora. Pogreške neodgovora proizlaze iz neodgovora cijele jedinice istraživanja (kućanstva ili referentne osobe – unit non-response) i neodgovora na pojedinu varijablu, odnosno pitanje u upitniku (item non-response).

2.2.1 Pogreške obuhvata

Okvir za izbor uzorka za novu rotacijsku skupinu za Anketu o dohotku stanovništva 2016. temelji se na podacima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. Stopa valjanih jedinica (stanova) za dio uzorka koji je prvi put u anketi (dio uzorka koji je izabran 2016.) iznosi 92,19%.

Tablica 2. Stopa valjanih jedinica prema statističkim regijama za novu rotacijsku skupinu

Statistička regija (NUTS 2)	Izabrane adrese	Valjane adrese	Stopa valjanih adresa (%)
Republika Hrvatska	5 516	5 085	92,19
Jadranska Hrvatska	2 296	2 114	92,07
Kontinentalna Hrvatska	3 220	2 971	92,27

2.2.2 Stopa nadobuhvata

Stopa nadobuhvata predstavlja udio jedinica iz uzorka koje ne pripadaju ciljanoj populaciji. U slučaju Ankete o dohotku stanovništva predstavlja udio izabranih adresa u uzorak za koje je nakon provedenoga terenskog rada (anketiranja) utvrđeno da više ne postoje, da nisu

općenito nastanjene ili se na toj adresi nalazi stan koji nije namijenjen za stalno stanovanje (poslovni prostori, vikendice, kuće za odmor i sl.). Izračunava se samo za novu rotacijsku skupinu. Neutežena stopa nadobuhvata iznosi 7,76%.

2.2.3 Pogreške mjerenja

Pogreške mjerenja podrazumijevaju sve pogreške koje mogu nastati pri prikupljanju ili unosu podataka u anketne obrasce. Takve se pogreške nastoje minimizirati pravilnim definiranjem anketnog obrasca – upitnika, detaljnom obukom anketara, primjenom odgovarajuće metode za prikupljanje podataka te kontrolom anketnih podataka tijekom i nakon terenskog rada.

U Anketi o dohotku stanovništva 2016. primjenjuje se metoda prikupljanja podataka CAPI (Computer Assisted Personal Interview). Ta metoda omogućuje standardizirano anketiranje. Anketni upitnik dizajniran je u programskoj aplikaciji Blaise. Pitanja su definirana na način da su u njega uključene sve informacije dovoljne za odgovor. Ako ispitanik treba dodatna objašnjenja pitanja, većina pitanja ima dodatna objašnjenja ispod pitanja koja anketar može ponuditi u svakom trenutku. Anketar na svakom pitanju može upisati i dodatne napomene koje objašnjavaju odgovor. Provođi se detaljno testiranje upitnika u metodološkoj jedinici nadležnoj za istraživanje prije početka anketiranja. U upitnik je ugrađen automatski logički slijed pitanja i logičke kontrole odgovora (kontrola minimalnih i maksimalnih vrijednosti, logička veza između pojedinih pitanja, kontrola nemogućih vrijednosti, kategorije odgovora automatski su prilagođene ovisno o drugim odgovorima i sl.).

Prikupljanje podataka za Anketu o dohotku stanovništva 2016. provodila su 104 anketara (64 vanjskih i 40 unutarnjih anketara). Većina njih već je imala iskustva s provođenjem ankete prethodnih godina. Za anketare koji su prvi put uključeni u prikupljanje podataka za Anketu o dohotku stanovništva 2016. organizirana je jednodnevna obuka usmjerena na korištenje aplikacije za upravljanje i prijenos podataka (CMS – Case Management System), općenito funkcioniranje upitnika u aplikaciji Blaise, vještine anketiranja te metodološka objašnjenja i detaljne upute za pitanja sadržana u upitniku Ankete o dohotku stanovništva 2016.

Metodološke upute za anketare koje sadržavaju metodološka objašnjenja i detaljne upute za svako pitanje u upitniku tiskane su prije prikupljanja podataka za potrebe obuke i pripreme terenskog rada i dane su svakom anketaru, kontroloru te zaposlenicima/voditeljima uključenima u istraživanje Anketa o dohotku stanovništva 2016.

Rad anketara na terenu organiziralo je i nadgledalo 20 kontrolora, iskusnih statističara u područnim uredima Državnog zavoda za statistiku. U svakom od 20 regionalnih ureda kontrolor je pružao potrebnu pomoć anketarima na terenu te potrebna metodološka objašnjenja u skladu sa smjernicama središnjeg ureda Državnog zavoda za statistiku. Tijekom 2015. aplikacija CMS poboljšana je kako bi kontrolorima omogućila kontrolu podataka te korekciju podataka tijekom terenskog rada ako je korekcija potrebna. Ta aplikacija testirana je u pet županija (regionalnih ureda) tijekom prikupljanja podataka za Anketu o dohotku stanovništva 2016. U testiranje aplikacije CMS bilo je uključeno ukupno osam kontrolora u pet regionalnih ureda, čiji su glavni zadaci bili provjera i eventualno potrebna korekcija unesenih podataka koje su prikupili anketari. Definirana kontrola podataka uključivala je približno 20 upozorenja na pogreške i nedosljednosti koje je vrlo važno otkriti tijekom terenskog rada kako bi se mogla zatražiti dodatna pojašnjenja od anketara odnosno kako bi anketar mogao provjeriti podatke od samog ispitanika. Razvijene su metodološke upute s objašnjenjima i detaljne upute za upozorenje ili pogrešku. Kontrolori su sudjelovali na jednodnevnoj obuci te su im dane metodološke upute i objašnjenja vezana za kontrole koje su trebali provoditi u aplikaciji CMS.

Nakon prikupljanja podataka provodila se detaljna računsko-logička kontrola anketnog materijala (kontrola minimalnih i maksimalnih vrijednosti, logička veza između pojedinih pitanja, kontrola nemogućih vrijednosti).

2.2.4 Pogreška neodgovora

Pogreška neodgovora proizlazi iz neuspjelog pokušaja dobivanja odgovora od izabrane jedinice. Razlikuju se dvije vrste neodgovora:

- neodgovor cijele jedinice istraživanja (kućanstva/referentne osobe izabrane u uzorak)
- neodgovor pojedinog pitanja – izabrana jedinica istraživanja uspješno je anketirana, ali nije prikupljen odgovor na pojedino pitanje/varijablu.

Prema preporuci Eurostata neutežena stopa neodgovora kućanstava računa se za kućanstva koja su prvi put u uzorku i u 2016. stopa neodgovora kućanstava (NRh) iznosila je 44,61%. Stopa neodgovora na individualnoj razini (*Nrp) u 2016. iznosila je 44,75%.

2.2.5 Stopa neodgovora jedinice

Stopa neodgovora jedinice dijeli se na stopu neodgovora na razini kućanstva i stopu neodgovora na razini osobe.

Stopa neodgovora na razini kućanstva računa se prema formuli:

$NRh = (1 - (Ra \times Rh)) \times 100$ gdje je:

Ra – broj uspješno kontaktiranih adresa/broj valjanih adresa

Rh – broj uspješno anketiranih kućanstava /broj valjanih kućanstava na kontaktiranim adresama

Stopa neodgovora na razini osobe računa se prema formuli: Nrp

$= (1 - (Rp)) \times 100$

gdje je: Rp – broj završenih osobnih intervjua/broj valjanih osoba u uspješno anketiranim kućanstvima

Tablica 3. Stopa neodgovora

Stopa kontaktiranja adrese (Ra)		Stopa uspješno anketiranih kućanstava (Rh)		Stopa uspješno završenih osobnih intervjua (Rp)		Stopa neodgovora na razini kućanstva (NRh)		Stopa neodgovora na razini osobe (NRP)		Ukupna stopa neodgovora na razini osobe (UNRp)	
A*	B*	A*	B*	A*	B*	A*	B*	A*	B*	A*	B*
91,14	84,11	77,99	65,85	98,29	99,75	28,92	44,61	1,71	0,25	30,14	44,75

A* = Ukupan uzorak

B* = Nova rotacijska skupina izabrana u uzorak za 2016.

Tablica 4. Distribucija kontaktiranih kućanstava po rotacijskim skupinama

Rotacijska skupina	Intervju je prihvaćen u bazu podataka (DB135 = 1)		Intervju nije prihvaćen u bazu podataka (DB135 = 2)	
	broj	%	broj	%
1	1 021	13,5	0	0,0
2	1 293	17,1	0	0,0
3	2 397	31,7	0	0,0

4	2 859	37,8	1	100,0
Ukupno	7 570	100,0	1	100,0

Tablica 5. Distribucija kućanstava prema ostvarenom kontaktu s adresom

Rotacijska skupina	Ukupno		Adresa je kontaktirana (DB120 = 11)		Adresa nije kontaktirana (DB120 = 21 + 22 + 23)		Adresa nije pronađena (DB120 = 21)		Adresi nije moguće pristupiti (DB120 = 22)		Adresa ne postoji ili je nenastanjena (DB120 = 23)	
	broj	%	broj	%	broj	%	Broj	%	broj	%	broj	%
1	1 156	10,4	1 111	11,4	45	3,1	21	2,3	0	0,0	24	4,6
2	1 537	13,8	1 483	15,3	54	3,7	33	3,6	0	0,0	21	4,0
3	2 889	25,9	2 770	28,5	119	8,2	70	7,7	0	0,0	49	9,3
4	5 581	50,0	4 342	44,7	1 239	85,0	791	86,4	17	100,0	431	82,1
Ukupno	11 163	100,0	9 706	100,0	1 457	100,0	915	100,0	17	100,0	525	100,0

Tablica 6. Distribucija adresa s kojima se kontaktiralo prema ishodu intervjua po kućanstvu

Rotacijska skupina	Ukupno		Intervju je uspješno završen (DB130 = 11)		Intervju nije završen (DB130 = 21 + 22 + 23 + 24)		Intervju je odbijen (DB130 = 21)		Cijelo je kućanstvo privremeno odsutno tijekom trajanja terenskog rada (DB130 = 22)		Kućanstvo nije u mogućnosti odgovarati na intervju (DB130 = 23)		Ostali razlozi odbijanja (DB130 = 24)	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
1	1 111	11,4	1 021	13,5	90	4,2	50	3,0	15	8,8	25	9,1	0	0,0
2	1 483	15,3	1 293	17,1	190	8,9	129	7,6	28	16,5	33	12,0	0	0,0
3	2 770	28,5	2 397	31,7	373	17,5	270	16,0	63	37,1	40	14,6	0	0,0

4	4 342	44,7	2 860	37,8	1 482	69,4	1 242	73,4	64	37,6	176	64,2	0	0,0
Ukupno	9 706	100,0	7 571	100,0	2 135	100,0	1 691	100,0	170	100,0	274	100,0	0	0,0

2.2.6 Stopa neodgovora na određenu varijablu

Stope neodgovora za određenu varijablu izračunavaju se samo za agregirane varijable dohotka prema metodologiji Eurostata.

Tablica 7. Stope neodgovora za određenu varijablu

Varijable dohotka ukupan broj kućanstava = 7 567 ukupan broj osoba = 16 957		Nema dohodak		Ima dohodak		Potpuni podatak o iznosu		Djelomični podatak ili bez podatka o iznosu	
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
HY010	Ukupan bruto dohodak kućanstva	28	0,37	7 539	99,63	5 340	70,83	2 199	29,17
HY020	Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva	25	0,33	7 542	99,67	3 417	45,31	4 125	54,69
HY022	Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva prije socijalnih transfera, osim starosnih i obiteljskih mirovina	263	3,48	7 304	96,52	5 184	70,97	2 120	29,03
HY023	Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva prije socijalnih transfera uključujući starosne i obiteljske mirovine	2 084	27,54	5 483	72,46	3 609	65,82	1 874	34,18
HY040G	Dohodak od iznajmljivanja imovine	7 087	93,66	480	6,34	280	58,33	200	41,67
HY090G	Dohodak od kamata i dividendi	7 029	92,89	538	7,11	400	74,35	138	25,65
HY050G	Dohodak od roditeljskih naknada, dječji doplatci, alimentacije, naknade za opremu novorođenčadi	6 656	87,96	911	12,04	820	90,01	91	9,99
HY060G	Ostale socijalne naknade	7 304	96,52	263	3,48	248	94,30	15	5,70
HY070G	Naknade vezane za stanovanje	7 415	97,99	152	2,01	128	84,21	24	15,79
HY080G	Redoviti novčani primici kućanstva od drugih osoba ili drugih kućanstava	7 068	93,41	499	6,59	289	57,92	210	42,08
HY081G	Alimentacija primljena (obvezatna + dobrovoljna)	7 478	98,82	89	1,18	76	85,39	13	14,61
HY100G	Plaćene kamate na stambeni kredit	7 274	96,13	293	3,87	293	100,00	0	0,00
HY110G	Dohodak osoba mlađih od 16 godina	7 132	94,25	435	5,75	281	64,60	154	35,40
HY130G	Redoviti novčani iznosi koje kućanstvo isplaćuje drugim osobama ili drugim kućanstvima	7 163	94,66	404	5,34	337	83,42	67	16,58
HY131G	Alimentacija plaćena (obvezatna + dobrovoljna)	7 508	99,22	59	0,78	47	79,66	12	20,34
HY140G	Porez na dohodak i socijalni doprinosi	2 947	38,95	4 620	61,05	4 620	100,00		0,00
HY170G	Vrijednost dobara iz vlastite proizvodnje	4 306	56,90	3 261	43,10	2 886	88,50	375	11,50
PY010G	Dohodak od nesamostalnog rada (u novcu)	10 933	64,47	6 024	79,61	4 565	75,78	1 459	24,22
PY020G	Dohodak od nesamostalnog rada (u naturi)	16 240	95,77	717	9,48	370	51,60	347	48,40
PY021G	Dohodak od korištenja službenog automobila za privatne svrhe	16 859	99,42	98	1,30	98	100,00	0	0,00
PY030G	Socijalni doprinosi (iz plaće i na plaću)	10 899	64,27	6 058	80,06	6 058	100,00	0	0,00

PY031G	Dobrovoljni doprinosi poslodavca	16 839	99,30	118	1,56	118	100,00	0	0,00
PY035G	Doprinosi u privatni mirovinski fond	16 794	99,04	163	2,15	112	68,71	51	31,29
PY050G	Dohodak od samostalnog rada	15 047	88,74	1 910	25,24	1 506	78,85	404	21,15
PY080G	Mirovine primljene iz III. stupa mirovinskog osiguranja	16 944	99,92	13	0,17	11	84,62	2	15,38
PY090G	Naknade vezane za nezaposlenost	16 693	98,44	264	3,49	231	87,50	33	12,50
PY100G	Starosne mirovine	12 503	73,73	4 454	58,86	4 057	91,09	397	8,91
PY110G	Obiteljske mirovine	15 846	93,45	1 111	14,68	1 017	91,54	94	8,46
PY120G	Naknade vezane za bolovanje	16 816	99,17	141	1,86	90	63,83	51	36,17
PY130G	Invalidske mirovine	15 839	93,41	1 118	14,77	1 001	89,53	117	10,47
PY140G	Naknade vezane za obrazovanje	16 832	99,26	125	1,65	101	80,80	24	19,20

2.2.7 Pogreške obrade

Tijekom obrade podataka obavlja se detaljna logičko-računska kontrola svih odgovora, npr. kontrola iznosa prema zadanim rasponima, kontrola mogućih odgovora, logička-računska kontrola svih stavki dohotka, logička kontrola podataka o ekonomskoj aktivnosti i šiframa djelatnosti i zanimanja, logička kontrola podataka o obrazovnom statusu itd. Navedene kontrole provode se na skupu mikropodataka na razini anketnog upitnika. Moguća je i pogreška u bazi mikropodataka pri završnoj obradi i pripremi podataka za izračun pokazatelja.

2.2.8 Stopa imputacije

Imputacija je proces koji se primjenjuje za zamjenu neprikupljenih, nevažećih ili nedosljednih podataka koji se nisu uspjeli urediti. U Anketi o dohotku stanovništva imputiraju se sve dohodovne varijable za koje se ispitanik izjasnio da prima navedenu vrstu dohotka, ali na pitanje o iznosu tog dohotka nije odgovorio. Sve nedostajuće ili nekonzistentne vrijednosti imputirane su nekom od metoda imputacije. Stoga je stopa imputacije jednaka stopi neodgovora na određenu varijablu iz tablice 7. Stope neodgovora za određenu varijablu.

2.2.9 Stopa uređivanja – LRK

Stopa uređivanja podataka definirana je za određene ključne varijable kao odnos između broja jedinica za koje su originalne vrijednosti ispravljene nakon provedene logičko-računske kontrole (LRK) u odnosu na ukupan broj jedinica. Drugim riječima, to je omjer broja ispravljenih podataka (bilo ponovnim telefonskim pozivima bilo logičkim ispravcima koje rezultiraju iz LRK) i ukupnog broja podataka kojima raspolažemo, tj. onih podataka koji su prošli provjere. Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2016. zbog toga što se logičko-računske kontrole na podacima provode u više faza s više izvršitelja. U 2016. uvedena je dodatna faza logičko-računskih kontrola tijekom terenskog rada koju su obavljali kontrolori u područnim jedinicama.

2.2.10 Stopa učinkovitosti – LRK

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva.

2.2.11 Pogreška izbora modela

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva. Svi korišteni modeli za utežavanje podataka i imputiranje nedostajućih metodološki su točni i u skladu su s preporukama Eurostata te ne postoji pogreška izbora modela korištena u statističkoj obradi.

2.3. Revizija podataka

2.3.1 Politika revizije podataka

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2017., objavljivanje podataka iz Ankete o dohotku stanovništva 2016. određeno je tako da se podaci objavljuju kao prvi rezultati i konačni rezultati. Prvi podaci objavljuju se nakon provedene obrade u svim svojim fazama, osim završnih kontrola i verifikacije Eurostata. Konačni rezultati objavljuju se nakon provedenih završnih kontrola i verifikacije Eurostata. U završnim kontrolama i prije verifikacije moguće su određene promjene na podacima koje minimalno utječu na izlazne rezultate. Na podacima iz Ankete o dohotku stanovništva 2016. naknadno, po objavljivanju konačnih rezultata, provedena je revizija procesa izračuna pokazatelja siromaštva te je utvrđeno da je nastala programska pogreška u izračunu ukupnoga raspoloživog dohotka. Stoga je objavljena izvanredna revizija pokazatelja koji su objavljeni u 2017.

2.3.2 Praksa revizije podataka

Ako je potrebno ispraviti neki od već objavljenih podataka (osim prethodnih podataka), u tom se slučaju objavljuje ispravak podatka/podataka uz napomenu o ispravku.

Također, ako je potrebno revidirati već objavljene podatke, npr. u Priopćenju, tada se objavljuje novo Priopćenje s revidiranim podacima.

2.3.3 Prosječna veličina revizije podataka

Ne preporučuje se izračunavanje tog pokazatelja kvalitete za godišnja istraživanja.

2.4. Desezoniranje (vremenska prilagodba)

Taj pokazatelj nije primjenjiv za Anketu o dohotku stanovništva.

3. Pravodobnost i vremenska određenost

3.1. Pravodobnost

3.1.1 Pravodobnost prvih rezultata

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2017., prvi rezultati za Anketu o dohotku stanovništva 2016. objavljuju se šest mjeseci nakon referentnog razdoblja na koji se podaci odnose. Prvi rezultati objavljeni su u lipnju 2017. (T + 6).

3.1.2 Pravodobnost konačnih rezultata

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2017., konačni rezultati za Anketu o

dohotku stanovništva 2016. objavljeni su devet mjeseci nakon referentnog razdoblja na koje se podaci odnose odnosno 20. rujna 2017. (T + 9), a revidirani podaci objavljeni su 13. listopada 2017. (T + 10).

3.2. Vremenska određenost

3.2.1 Vremenska određenost – isporuka i objavljivanje

Vremenska određenost jest razdoblje između stvarnog datuma objavljivanja podataka i ciljanog datuma za objavljivanje podataka prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2017. Za podatke Ankete o dohotku stanovništva 2016. publikacije su objavljene u skladu s definiranim rokovima u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2017., pa vremenska određenost iznosi 100%.

4. Dostupnost i jasnoća

Publikacije s rezultatima istraživanja dostupne su u elektroničkom i tiskanom obliku te na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku www.dzs.hr.

Sve dodatne informacije vezane za rezultate te za istraživanje dostupne su na e-adresi stat.info@dzs.hr.

4.1. Nazivi priopćenja u kojima se objavljuju podaci

Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti u 2016. – konačni rezultati

Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti u 2016. – prvi rezultati

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva u 2016. (Statističko izvješće)

4.2. Nazivi ostalih publikacija u kojima se objavljuju podaci (ljetopis i sl.)

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva objavljuju se u sljedećim publikacijama Državnog zavoda za statistiku: Statističkom ljetopisu, Statističkim informacijama, Ženama i muškarcima u Hrvatskoj, Hrvatskoj u brojkama i u Statistici u nizu.

4.3. Mrežna baza za objavljivanje podataka

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva 2016. trenutačno su raspoloživi u obliku mrežne baze podataka samo na internetskim stranicama Eurostata <http://ec.europa.eu/eurostat/web/income-and-living-conditions/data>.

4.4. Dostupnost mikropodataka

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe (NN, br. 137/13.). Mikropodaci su dostupni na razini varijabli definiranih metodologijom Europske unije, a ne na razini anketnog upitnika.

4.5. Dostupnost metodoloških dokumenata

Metodološka objašnjenja objavljena su u Priopćenju te u rezultatima Ankete o dohotku stanovništva 2016. Ostali metodološki dokumenti o istraživanju dostupni su na internetskim stranicama Eurostata

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/income_social_inclusion_living_conditions/methodology.

Detaljan opis provedene metodologije nalazi se u izvještajima o kvaliteti objavljenima na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

5. Usporedivost

5.1. Asimetričnost kod zrcalnih statistika

Taj pokazatelj nije primjenjiv za Anketu o dohotku stanovništva 2016.

5.2. Usporedivost u tijeku vremena

Usporedivost kao jedna od temeljnih dimenzija kvalitete odnosi se na potrebu da dobiveni podaci i informacije budu usporedivi u vremenu. Podaci za Anketu o dohotku stanovništva 2015. nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina s obzirom na detaljnije raščlanjivanje pojedinih komponenti dohotka u anketnom upitniku za 2015.

Tablica 9. Usporedba nekih statistika za varijable dohotka na razini kućanstva od 2013. do 2016.

SILC	2013.			2014.			2015.			2016.		
	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan
HY010	1 513 881,73	5 341	76 000,00	1 514 264	5 423	77 186,83	1 488 466,05	6 521	84 265,44	1 485 489,75	7 539	85 930,92
HY020	1 514 509,56	5 344	66 014,00	1 514 442	5 424	66 100,00	1 489 264,08	6 525	71 600,00	1 485 938,68	7 542	73 800,00
HY022	1 450 502,82	5 077	60 000,00	1 450 553	5 162	60 100,00	1 425 310,26	6 182	65 320,00	1 448 356,46	7 304	68 784,00
HY023	1 189 994,93	3 869	57 160,00	1 195 042	4 006	58 320,00	1 167 051,17	4 833	63 660,00	1 149 517,81	5 483	67 160,00
HY030G	1 485 776,00	5 297	1 500,00	1 486 211	5 356	1 500,00	1 464 568,65	6 467	1 500,00	1 463 637,44	7 461	1 500,00
HY040G	58 570,56	226	16 500,00	73 064	287	15 600,00	79 095,96	397	14 600,00	82 637,25	480	13 500,00
HY050G	239 619,54	634	6 000,00	245 956	651	6 652,00	229 636,88	812	7 184,00	211 658,58	911	7200,00
HY060G	54 684,44	193	7 200,00	4 5176	160	7 200,00	73 176,59	330	8 400,00	47 365,60	263	9 600,00
HY080G	119 258,46	403	7 000,00	120 013	410	8 000,00	91 674,72	393	10 000,00	101 970,99	499	9 600,00
HY090G	101 285,17	339	1 500,00	81 516	291	1 500,00	101 838,28	469	1 000,00	106 842,38	538	1 164,96
HY100G	31 459,47	86	13 204,52	48 696	146	12 019,70	63 155,19	249	1 103,13	71 618,51	293	1 280,61

HY110G	124 867,86	280	1 000,00	120 783	305	850,00	104 451,73	370	800,00	105 480,13	435	1 000,00
HY120G	383 766,07	1 205	350,00	388 363	1 234	350,00	388 676,91	1 584	400,00	355 290,59	1 716	400,00
HY130G	48 050,69	184	8 400,00	65 548	233	6 000,00	81 554,93	332	5 000,00	85 182,97	404	6 000,00
HY140G	1 029 555,30	3 222	19 229,50	1 039 093	3 360	19 620,22	1 033 562,11	4 163	21 726,43	1 001 619,89	4 620	22 056,90
HY170G	542 081,50	2 121	3 012,00	589 074	2 260	2 400,00	642 877,98	2 999	2 400,00	597 569,80	3 261	3 000,00

Tablica 10. Usporedba nekih statistika za varijable dohotka na razni osoba od 2013. do 2016.

SILC	2013.			2014.			2015.			2016.		
Varijable dohotka na razini kućanstava	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan
PY010G	1 340 757,56	3 921	58 700,34	1 391 890	4 148	57 000,00	1 372 965,44	5 109	62 226,01	1 417 598,93	6 024	61 718,61
PY020G	109 005,07	295	4 000,00	98 541	273	6 875,00	169 020,24	628	4 500,00	188 237,15	717	4 031,25
PY030G	1 340 757,56	3 921	21 457,57	1 331 890	4 148	21 120,00	1 376 002,34	5 120	25 186,09	1 425 502,73	6 059	23 532,95
PY035G	43 128,59	111	2 086,00	33 410	104	2 400,00	64 367,07	212	1 810,00	35 955,24	163	2 000,00
PY050G	399 744,07	1 262	14 893,62	418 791	1 391	15 333,33	413 422,29	1 698	12 973,75	389 993,11	1 910	15 000,00
PY090G	85 828,29	267	7 200,00	87 601	291	7 200,00	60 567,74	251	6 000,00	58 932,51	264	6 400,00
PY100G	647 949,78	2 728	30 000,00	642 455	2 755	30 000,00	658 558,16	3 278	30 000,00	766 764,23	4 454	30 000,00
PY110G	211 231,78	913	22 200,00	203 229	858	22 200,00	202 691,10	971	22 800,00	203 694,87	1 111	23 268,00
PY130G	301 110,75	1 183	23 760,00	300 149	1 204	24 000,00	290 267,19	1 372	24 000,00	206 981,61	1 118	19 950,00
PY200G	1 332 565,48	3 903	5 144,34	1 386 600	4 133	5 150,00	1 365 560,08	5 085	5 371,16	1 412 150,03	6 002	5 426,07

5.1.1 Dužina usporedivih vremenskih serija

Dužina usporedivih vremenskih serija jest broj izvještajnih razdoblja u vremenskoj seriji od posljednjeg prekida, odnosno od uvođenja istraživanja u statistički sustav. Anкета o dohotku stanovništva uvedena je kao redovito godišnje istraživanje u statistički sustav Republike Hrvatske 2010. Korisnicima je na raspolaganju usporediva sedmogodišnja serija podataka od 2010. do 2016. uz određene manje metodološke promjene u izračunu nekih pokazatelja. U 2016. došlo je do promjena u bilježenju invalidskih mirovina, a u 2015. detaljnije su raščlanjena pojedina pitanja o dohotku u anketnom upitniku. To je prouzročilo da podaci za neke pokazatelje nisu u potpunosti usporedivi s prethodnim razdobljem.

5.1.2 Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Podaci za Anketu o dohotku stanovništva 2015. nisu u potpunosti usporedivi s podacima iz prethodnih godina s obzirom na detaljnije raščlanjivanje pojedinih komponenti dohotka u anketnom upitniku za 2015.

Za Anketu o dohotku stanovništva 2016. podatak koji se odnosi na pokazatelj Stopa rizika od siromaštva prije socijalnih transfera, kada socijalni transferi nisu uključeni u dohodak, nije u potpunosti usporediv s podacima iz prethodnih godina zbog promjene metodologije bilježenja invalidskih mirovina. U istraživanju za 2016. invalidske mirovine za osobe koje su navršile godine života za stjecanje starosne mirovine bilježe se kao starosne mirovine i ne uključuju se u socijalne transfere kao prethodnih godina.

6. Koherentnost/smislenost

6.1. Koherentnost/smislenost između kratkoročnih i strukturnih podataka

Pokazatelj se ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2016.

6.2. Koherentnost/smislenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2016.

6.3. Koherentnost/smislenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj se ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2016.

7. Troškovi i opterećenje

7.1. Troškovi

Troškovi provedbe Ankete o dohotku stanovništva 2016. na terenu iznosili su 1 112 800 kuna. Navedeni iznos uključuje troškove anketara (dio anketara zaposlenici su Državnog zavoda za statistiku u područnim jedinicama, a dio su vanjski anketari angažirani putem ugovora o djelu) vezane za prikupljanje podataka Ankete o dohotku stanovništva 2016. U te troškove uključeni su i troškovi dolaska anketara na izobrazbu.

7.2. Opterećenje

Opterećenje ispitanika podrazumijeva utrošeno vrijeme koje je potrebno da se odgovori na anketni upitnik. Važan čimbenik koji utječe na opterećenje ispitanika jest broj pitanja u upitniku. U Anketi o dohotku stanovništva ima oko 375 pitanja. Iako svaki ispitanik ne odgovara na svako pojedinačno pitanje, zbog ugrađenih automatskih skokova u programu za unos, sudjelovanje u anketi predstavlja znatno opterećenje ispitanika. Prosječno trajanje intervjua po kućanstvu za Anketu o dohotku stanovništva 2016. iznosilo je za 131 minutu.

Stoga je u sljedećem razdoblju nužno smanjiti opterećenje ispitanika (korištenje administrativnih izvora podataka i sl.).